

Aftale om at alle lønmodtagere skal have ret til betalt ferie - ny ferieordning med samtidighedsferie

Indledning

Alle lønmodtagere skal have ret til betalt ferie – også nye på arbejdsmarkedet. Det er afgørende, at Danmark har en fleksibel, moderne og robust ferielov, der værner om lønmodtagernes ferierettigheder og tager hensyn til arbejdsgiverne.

Med det udgangspunkt afgav Ferielovsudvalget den 22. august 2017 deres betænkning om en ny ferielov og overgang til samtidighedsferie. Udvalget anbefaler, at der fra september 2020 indføres samtidighedsferie, hvor lønmodtagere optjener og afholder deres ferie over samme periode. Det betyder, at nye på arbejdsmarkedet kan afholde betalt ferie allerede det første år af deres ansættelse i modsætning til princippet om forskudt ferie, der stammer fra den gældende ferielov og har været gældende siden 1938. Dette princip betyder, at der kan gå op til 16 måneder, fra den enkelte optjener sin ferie, til den kan afholdes. Ferielovsudvalget anbefaler desuden en overgangsordning, der skal sikre, at overgangen mellem den nuværende og nye ferieordning sker så smidigt som muligt.

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Konservative) og S, DF, ALT, R, og SF er enige i Ferielovsudvalgets betænkning i sin helhed og udmønter på den baggrund de lovforslag og forslag til følgelovgivning, som indgår i udvalgets betænkning med følgende hovedpunkter:

- Samtidighedsferie for alle, også nyansatte og tilbagevendte på arbejdsmarkedet.
- Flytning af ferieåret og indførelse af en ny ferieafholdelsesperiode.
- Fortsat to former for feriebetaling.
- Et enkelt feriesystem baseret på almene og fælles løsninger.
- En ansvarlig overgangsordning med fokus på lønmodtagernes feriemønster og arbejdsgivernes likviditet.

Aftaleparterne er enige om løbende at følge udviklingen i ferierettigheder i Danmark.

Aftalepartierne er desuden enige om, at eventuelle kommende ændringer vedrørende Arbejdsmarkedets Feriefond vil kunne ske udenfor aftalen om ny ferieordning med samtidighedsferie.

Endvidere er aftalepartierne enige om, at det med aftalen om en ny ferieordning med samtidighedsferie et vil være nødvendigt at justere retten til feriedagpenge i arbejdsløshedsforsikringsloven, retten til ferieydelse i barselsloven, samt retten til ledighedsydelse i lov om aktiv social politik, så den tilpasses den nye ferielov.

Samtidighedsferie

Aftalepartierne er enige om at indføre en ny ferieordning med fuld samtidighedsferie, der sikrer, at nyansatte og tilbagevendte på arbejdsmarkedet får ret til at holde betalt ferie ved indtræden på arbejdsmarkedet. En ny ferieordning vil omfatte alle lønmodtagere hos både private og offentlige arbejdsgivere.

Aftalepartierne er endvidere enige om, at der ved overgangen til en ny ferieordning skal tages hensyn til, at lønmodtagerne så vidt muligt skal kunne bibeholde deres nuværende feriemønster, og at lønmodtagere fortsat optjener ret til fem ugers betalt ferie om året.

Den nye ferieordning med optjening af samtidighedsferie træder i kraft den 1. september 2020.

Optjening og afholdelse af samtidighedsferie

Aftalepartierne er enige om, at ferien optjenes og afholdes løbende i perioden fra den 1. september til den 31. august året efter (også kaldet ferieåret). Det skal dog være muligt at afholde ferie, som er optjent i perioden fra 1. september til 31. august, i de efterfølgende fire måneder. Det vil sige, at perioden, hvor ferien kan afholdes bliver 16 måneder (kaldet ferieafholdelsesperioden). Dermed sikres fleksibilitet på arbejdsmarkedet, samt at lønmodtagerne får mulighed for i videst muligt omfang at bibeholde det gældende mønster for afholdelse af ferie.

Ligesom efter gældende regler, vil en lønmodtager optjene ret til 2,08 dages betalt ferie pr. måneds ansættelse, svarende til 5 ugers ferie om året. Er lønmodtageren ansat for kortere tid end en måned, vil optjeningen ske i forhold til ansættelsens længde.

Betaling under ferie

Aftalepartierne er enige om, at der fortsat skal være to former for feriebetaling. Ferie med løn og feriegodtgørelse.

Efter den gældende ferielov udgør feriegodtgørelsesprocenten 12,5 og ferietillægget ved ferie med løn 1 pct. Sygeferiegodtgørelse udgør 12,5 pct. af lønmodtagerens sædvanlige løn i de sidste 4 uger før fraværet. Disse procentsatser fastholdes uændret.

Fortsat penge til sociale ferieformål

De nye ferieregler betyder isoleret set, at Arbejdsmarkedets Feriefond fremover vil få betydeligt færre indtægter fra uhævede feriemidler, idet flere borgere fremover får deres optjente ferie udbetalt. Aftalepartierne er enige om, at staten ikke længere skal have andel i den uhævede feriebetaling, og at den uhævede feriebetaling, der tilfalder Arbejdsmarkedets Feriefond, fortsat primært skal anvendes til ferieophold for vanskeligt stillede familier og børn.

Aftalepartierne er enige om, at man i forbindelse med satspuljeforhandlingerne for 2019 vil drøfte spørgsmålet om støtte til ferieophold til vanskeligt stillede familier med børn i lyset af, at den nye ferielov fra 2019 forventes at reducere de uhævede feriepenge, der i dag anvendes til det formål.

Overgangsordning

Aftalepartierne er enige om, at det er nødvendigt med en overgangsordning, der reducerer det likviditetstab, som arbejdsgiverne vil opleve ved indførelse af samtidighedsferie.

Overgangsordningen skal desuden sikre, at samtlige lønmodtagere overgår til samtidighedsferie på samme tid, således at virksomhederne alene skal administrere én ferieordning. Der skal være en passende lang periode fra vedtagelse af ny ferielov med samtidighedsferie til ikrafttræden, således at arbejdsmarkedets parter får mulighed for at tilpasse overenskomsterne.

Overgangsordningen skal derudover blandt andet tage højde for, at feriemønsteret i den nuværende ferieordning så vidt muligt kan opretholdes i overgangsåret, samt at lønmodtagerne bevarer deres ret til den feriebetaling, som de har optjent.

Aftalepartierne er enige om, at der oprettes en fond til forvaltning og administration af lønmodtagernes tilgodehavende feriemidler, hvor de tilgodehavende feriemidler udbetales ved lønmodtagerens pension eller når lønmodtageren forlader arbejdsmarkedet.

Kompensation til arbejdsgiverne

Aftalepartierne er enige om at lægge betænkningens økonomiske beregninger til grund for aftalen. En ny ferieordning vil belaste arbejdsgiverne økonomisk, og aftalepartierne er derfor enige om at kompensere arbejdsgiverne efter den model, som fremgår af betænkningen. Den økonomiske kompensation til arbejdsgiverne finansieres af den varige forbedring af de offentlige finanser, der følger af en ny ferielov.

Øvrige ændringer som følge af en ny ferieordning

Særligt om ydelseslovgivning

Efter gældende regler er det muligt at holde ferie med feriedagpenge, på baggrund af perioder, hvor man har modtaget dagpenge, feriedagpenge eller barselsdagpenge, under visse betingelser, som fx at man skal have afholdt sin egen optjente ferie først. Feriedagpengene bortfalder, hvis ferien ikke er afholdt i ferieåret. Perioderne for optjening og afholdelse af feriedagpenge følger den nuværende ferielov. Det vil sige, at optjening af ret til feriedagpenge sker i perioden fra den 1. januar til den 31. december, til afholdelse i perioden fra den 1. maj i det følgende år til den 30. april i det næstfølgende år.

Aftalepartierne er enige om, at reglerne for feriedagpenge konsekvensændres som følge af de nye perioder for optjening og afholdelse i ferieloven. Øvrige principper i feriedagpengesystemet fastholdes.

Herudover følger ret til ferieydelse under barsel efter barselsloven samt ret til ledighedsydelse under ferie efter lov om aktiv socialpolitik den nuværende ferielov. For at sikre ensrettede ferieregler, vil det derfor ligeledes være nødvendigt at justere retten til ferieydelse under barsel samt ledighedsydelse.